

નોટિસ પેપર ભાગ-૨
વિધેયકો, પ્રસ્તાવો, સંકલ્પો ઉપરના સુધારા
પંદરમી ગુજરાત વિધાનસભા
આઠમું સત્ર
સોમવાર, તા.૧૬મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૬

સરકારી વિધેયક ઉપરનો સુધારો :

૨૦૨૬ના વિધેયક ક્રમાંક-૩-સન ૨૦૨૬ના સૌરાષ્ટ્ર ઘરખેડ, ગણોત વહીવટ પતાવટ અને ખેતીની જમીન (ગુજરાત સુધારા) વિધેયક ઉપરનો માનનીય સભ્યશ્રી ગોપાલ ઈટાલીયાનો સુધારો:-

Clause	Amendment
2	<p>In the Saurashtra Gharkhed, Tenancy Settlement and Agricultural Lands Ordinance, 1949 (hereinafter referred to as “the principal Act”), section 75 is renumbered as sub-section (1) of that section and after sub-section (1) as so renumbered, the following sub-sections shall be inserted, namely: -</p> <p>“(2) No proceeding under this section shall be initiated or continued, and no notice shall be issued thereunder, if twenty years have expired from the date of the invalid transfer or acquisition or the commencement of unauthorized/wrongful/adverse possession (whichever is later), computed as on the date of proposed notice issuance.</p> <p>(3) Notwithstanding anything contained in section 75 or in any other provision of this Ordinance, and subject to the bar on proceedings under that section after twenty years, where the Collector, suo-motu or on application, has reason to believe that any person is in unauthorized or wrongful possession of land by virtue of an invalid transfer or acquisition under the provisions of this Ordinance, and such possession has continued for</p>

twenty years or more from the date of such transfer, acquisition or commencement of wrongful possession (whichever is later), the Collector shall, impose on such person or institution a penalty equal to three times the amount of the prevailing Jantri of such land.

Explanation.- For the purposes of this sub-section, "prevailing Jantri" means the index of base market values as determined by the State Government from time to time under the relevant revenue laws.

Provided further that if the penalty imposed under clause (i) is not paid within the period specified in the order or such extended time as the Collector may allow, the same shall be recoverable from the person or institution concerned as an arrear of land revenue under the provisions of the Gujarat Land Revenue Code, 1879 (Bombay Act V of 1879), or any other law for the time being in force relating to recovery of land revenue arrears.

Provided also that where possession of any land under an invalid transfer or acquisition has continued uninterruptedly for twenty years or more, and no proceeding for vesting or disposal under section 75 has been or can be initiated due to the expiry of the said period, the person or institution in whose favour or under whose occupation such invalid transfer or acquisition subsists may, after payment of the penalty imposed under clause (i) of sub-section (2) within the period specified in the order (or such extended time as the Collector may allow), retain and hold the land:

Provided further that upon such payment, the said person or institution shall not be entitled to hold or claim the land as an agriculturist, and the

land shall be deemed to be held otherwise than as agricultural land for the purposes of this Ordinance, subject to such restrictions on use, transfer or enjoyment as may apply to non-agriculturists or invalid tenure holders under the provisions hereof.”.

ગુજરાતી અનુવાદ

કલમ	સુધારો
૨	સૌરાષ્ટ્ર ઘરખેડ, ગણોત વહીવટ પતાવટ અને ખેતીની જમીન વટહુકમ, ૧૯૪૯માં કલમ ૭૫ ને તે કલમની પેટા કલમ (૧) તરીકે ફરી નંબર આપવો અને એવી રીતે ફરી નંબર આપેલ પેટા કલમ (૧) પછી નીચેની પેટા કલમો ઉમેરવી:-

“(૨) આ કલમ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં અથવા ચાલુ રાખવામાં આવશે નહિ અને ગેરકાયદેસર તબદીલી અથવા સંપાદન અથવા અનધિકૃત/ખોટી રીતે પ્રતિકૂળ કબજા (એમાંથી જે મોડું હોય તે)ના આરંભની તારીખથી, સૂચિત નોટિસ બહાર પાડ્યાની તારીખે ગણતરી કર્યા મુજબ વીસ વર્ષ પૂરા થાય, તો કોઈપણ નોટિસ, તે હેઠળ આપવામાં આવશે નહિ.

(૩) કલમ ૭૫ અથવા આ વટહુકમની અન્ય કોઈ જોગવાઈમાં ગમે તે મજકૂર હોય તેમ છતાં અને વીસ વર્ષ પછી, તે કલમ હેઠળ કાર્યવાહીઓ પરના બાધને અદીન રહીને, કલેક્ટરને આપમેળે અથવા અરજી પરથી, એમ માનવાને કારણ હોય કે આ વટહુકમની જોઈવાઈઓ હેઠળ ગેરકાયદેસર તબદીલી અથવા સંપાદનના કારણે કોઈ વ્યક્તિ, જમીનનો અનધિકૃત રીતે ભોગવટો કરે છે અથવા ખોટી રીતે કબજો ધરાવે છે અને આવો કબજો આવી તબદીલી, સંપાદન અથવા ખોટી રીતે કબજો મેળવવાના આરંભની તારીખથી (એમાંથી જે મોડું હોય તે) વીસ વર્ષ અથવા વધુ સમય માટે, આવો કબજો ચાલુ રાખ્યો હોય, ત્યારે કલેક્ટરે, આવી જમીનની પ્રવર્તમાન જંત્રીની કિંમતની રકમ કરતાં ત્રણ ગણી સમકક્ષ રકમ દંડ તરીકે આવી વ્યક્તિ અથવા સંસ્થા પર નાખવી જોઈશે.

સ્પષ્ટીકરણ.—આ પેટા-કલમના હેતુઓ માટે, “પ્રવર્તમાન જંત્રી” એટલે રાજ્ય સરકાર, સંબંધિત મહેસૂલ કાયદા હેઠળ વખતોવખત નક્કી કરે તેવી મૂળ બજાર કિંમતનો સૂચકાંક.

વધુમાં, ખંડ (૧) હેઠળ નાખવામાં આવેલો દંડ, હુકમમાં

નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદતની અંદર અથવા કલેક્ટર પરવાનગી આપે તેવા લંબાવેલા સમયની અંદર ચૂકવવામાં આવ્યો ન હોય, તો તેને ગુજરાત જમીન મહેસૂલ અધિનિયમ, ૧૮૭૯ (સન ૧૮૭૯ના મુંબઈના ૫ મા અધિનિયમ) અથવા જમીન મહેસૂલની બાકીની વસૂલાત સંબંધી તત્સમયે અમલમાં હોય તેવા કાયદાની જોગવાઈઓ હેઠળ, જમીનની બાકી મહેસૂલ તરીકે સંબંધી વ્યક્તિ અથવા સંસ્થા પાસેથી વસૂલાત પાત્ર રહેશે.

વળી, ગેરકાયદેસર તબદીલી અથવા સંપાદન હેઠળ કોઈ જમીનનો કબજો, વીસ વર્ષ અથવા વધુ સમય માટે અવિરતપણે ચાલુ રહ્યો હોય, ત્યારે અને કલમ ૭૫ હેઠળ નિહિત અથવા નિકાલ કરવા માટેની કોઈપણ કાર્યવાહી, સદરહુ મુદત પૂરી થવાના કારણે, શરૂ કરવામાં આવી હોય અથવા શરૂ કરી શકાય તેમ હોય, ત્યારે જેની તરફેણમાં જે (જમીન)ના ભોગવટા હેઠળની વ્યક્તિ અથવા સંસ્થા પર આવી ગેરકાયદેસર તબદીલી અથવા સંપાદન અસ્તિત્વ ધરાવતું હોય, તો હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી મુદતની (અથવા કલેક્ટર પરવાનગી આપે તેવા લંબાવેલા સમય) ની અંદર પેટા-કલમ (૨) ના ખંડ (૧) હેઠળ નાખવામાં આવેલા દંડની ચુકવણી પછી, જમીન (નો કબજો) ચાલુ રાખી શકશે અને ધારણ કરી શકશે;

વધુમાં, આવી ચુકવણી કર્યેથી, સદરહુ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થા, ખેડૂત તરીકે જમીન ધારણ કરવાને અથવા તેનો દાવો કરવાને હકદાર રહેશે નહિ અને બિન-ખેડૂતોને અથવા તેની જોગવાઈઓ હેઠળ ગેરકાયદેસર જમીન-ખાતેદારોને લાગુ પડે તેમ, ઉપયોગ, તબદીલી અથવા ભોગવટા પરના આવા નિયંત્રણોને અધીન રહીને, આ વટહુકમના હેતુઓ માટે, ખેતીની જમીન તરીકે હોય તે સિવાયની અન્યથા જમીન ધારણ કરવામાં આવી હોવાનું ગણાશે.

ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય,
ગાંધીનગર.

ચેતન પંડ્યા
સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.